

Pročelnik HGSS-a Marko Andrić - Samo 2023. i 2024. spasili smo 1.748 osoba | Zagreb Obrazovanje | Gradske vijesti | 29.11.2025. | Zagreb | mojzagreb.info | Hrvatska

u 75 godina djelovanja Hrvatska gorska služba spašavanja (HGSS) provela je desetke tisuća akcija spašavanja u nepristupačnim područjima i sudjelovala u spašavanju velikog broja života. Iako su volonteri to rade maksimalno profesionalno

O radu Hrvatske gorske službe spašavanja (HGSS) koja stalno u najtežim situacijama dokazuje svoje vrhunske sposobnosti pa su samo 2023. i 2024. spasili 1.748 osoba, treba li naplaćivati njihove akcije kada ih je prouzročio krajnji nemar sudionika, je li nedavno započeta suradnja s MUP-om na obuci posada i spašavatelja korak prema stabilnom sustavu helikopterskog spašavanja, kako bolje uskladiti njihove česte akcije i vježbe s profesionalnim obvezama jer su članovi HGSS-a volonteri, te drugim aktualnim temama razgovarali smo s njenim pročelnikom Markom Andrićem.

HGSS je nedavno obilježio 75 godina djelovanja. Koliko je u tom razdoblju bilo akcija, koliko života spašeno i imate li dovoljno članova i opreme?

U 75 godina djelovanja HGSS je proveo desetke tisuća akcija spašavanja u nepristupačnim područjima i sudjelovao u spašavanju velikog broja života. Samo 2023. i 2024. godine spasili smo ukupno 1.748 osoba. Godišnje provodimo oko 800 akcija - intervencija, a danas brojimo nešto više od 1.200 članova.

Opremljeni jesmo, ali potrebe za opremom – kako u pogledu novih tehnologija, tako i u pogledu novih resursa – znače da moramo stalno napredovati, razvijati se i dodatno se opreмати. Nastojimo biti u korak s vremenom i mislim da nam to dobro ide.

Sredstvima koja imamo nastojimo riješiti problematiku na terenu, ali očekujemo razumijevanje kako bismo pojedine segmente mogli podići na višu razinu, prije svega vozni park, zapovjedna vozila i naravno cjelokupan sustav helikopterskog spašavanja.

Marko Andrić u akciji

Povećava li se broj nesreća zbog velikog porasta interesa za razne sportske i rekreativne aktivnosti na otvorenom? Kako smanjiti broj vaših intervencija?

Dostupnost informacija danas je iznimno velika, a planiranje odlaska u prirodu nikada nije bilo jednostavnije. No upravo to „ubrzavanje koraka” i dojam da je sve lako dostupno često dovodi do krivih procjena situacije na terenu. Uz to, posljednjih godina bilježimo snažan porast interesa za outdoor aktivnosti – planinarenje, trčanje, brdski biciklizam, penjanje, speleologiju i vodene sportove.

Edukacija je naš glavni alat prevencije. Redovito provodimo edukacije u školama, planinarskim društvima i među turističkim djelatnicima, izrađujemo digitalne alate i vodimo kampanje usmjerene na povećanje sigurnosti u prirodi.

Vrlo nam je važna i kontinuirana komunikacija s javnošću, kao i izrada kvalitetnih, ažurnih zemljovida koji se integiraju u sustave Hrvatskog planinarskog saveza i druge kanale kojima dopiremo do izletnika i avanturista.

Osim toga, u suradnji s Hrvatskom gospodarskom komorom već 22 godine educiramo turističke djelatnike o sigurnom boravku u prirodi. Polaznici stječu znanja iz meteorologije, orijentacije, vođenja, prve pomoći i drugih postupaka ključnih za smanjivanje rizika.

Na kraju, što bolja educiranost građana ključan je faktor za smanjenje broja intervencija.

Marko Andrić na konferenciji za novinare HGSS-a

Koje su akcije najčešće i kako sve izraženije klimatske promjene utječu na broj intervencija?

Tipovi akcija spašavanja ovise o području na kojem djelujemo. U planinskom lancu Dinarida najčešće interveniramo kod planinara, penjača i outdoor avanturista – brdskih biciklista, paraglajdera i drugih. Na istoku zemlje dominiraju spašavanja na vodama.

Na svim područjima Republike Hrvatske prisutan je i značajan udio traganja za nestalim osobama, što su često najdugotrajnije i resursno najzahtjevnije akcije.

Klimatske promjene najviše utječu kroz sve naglije i teže predvidljive promjene vremena, koje je teško pouzdano ukalkulirati u planinarske i penjačke ture. Zbog toga se često događaju pogrešne procjene. Velike količine oborina također povećavaju broj intervencija na vodama, od poplava do bujičnih tokova.

Iznimno je važno naglasiti da smo specijalizirani i za niz rjeđe potrebnih, ali vrlo zahtjevnih oblika spašavanja koji traže visoku razinu tehničkog znanja: speleospašavanje, speleoronilačke intervencije, helikopterska spašavanja, pretrage terena dronovima, rad s potražnim psima i druge specijalnosti.

Akcije spašavanja su često noću i po vrlo lošem vremenu

Treba li naplaćivati spašavanja izazvana subjektivnim razlozima, odnosno krajnjim nemarom, npr. kroz putno osiguranje, kao što predlaže dio javnosti?

To je prvenstveno pitanje za državna tijela i donositelje odluka, a ne za HGSS. Naša je zadaća spašavati one kojima je pomoć potrebna.

Mi smo uvijek spremni pomoći i to nam nije teško – to je poziv koji svatko od nas osobno bira. Ne sviđa mi se stalna medijska osuda ljudi u nevolji. Vrlo često ne znamo punu pozadinu slučaja, a kao društvo prebrzo osuđujemo iz vlastitog naslonjača. Takav narativ je destruktivan.

Umjesto toga, trebamo ulagati u edukaciju, bolju pripremu, odgovorno ponašanje i sustavno uređivanje osiguranja. Manje stigmatizacije, a više prevencije – to je put prema sigurnijim planinama i prirodnim područjima.

Kako je gorsko spašavanje organizirano u inozemstvu, posebno u Sloveniji, Austriji, Italiji i BiH gdje naši planinari i skijaši često odlaze te da li se kod njih ponekad plaća?

U većini europskih zemalja gorsko spašavanje organizirano je kroz volonterske ili dobrovoljne organizacije slične našoj. U pravilu je samo spašavanje besplatno za unesrećene.

Postoje situacije u kojima se aktivacija određenih resursa – primjerice helikoptera – djelomično naplaćuje. Međutim, većina toga rješava se kroz osnovna planinarska i putna osiguranja. Govorim i iz perspektive nekoga tko se redovito kreće po Alpama – osiguranje je uobičajeni dio „opreme“.

Pomaganje ugroženima kod poplave

Je li nedavno započeta suradnja s MUP-om na obuci posada i spašavatelja korak prema stabilnom sustavu helikopterskog spašavanja? Koliko je takvih akcija godišnje?

Suradnja s MUP-om i početak obuka na njihovim helikopterima važan su iskorak prema stabilnijem i dugoročnijem uređenju helikopterskog spašavanja u Hrvatskoj. Sustav još nije do kraja definiran, ali sada ga napokon počinjemo graditi na jasnijim temeljima.

HGSS godišnje provede između 30 i 50 helikopterskih akcija, ali taj broj nije realan pokazatelj stvarne potrebitosti. Da postoji adekvatno organiziran i stalno dostupan sustav helikopterskog spašavanja, aktivirali bismo helikopter u mnogo većem broju intervencija – svugdje gdje bi to povećalo sigurnost i smanjilo vrijeme do unesrećenog.

Zbog ograničenog broja letjelica i nedostatka stalno raspoloživih resursa godinama smo bili svedeni na minimum pokrivanja teritorija Republike Hrvatske, što je nedovoljno.

U Europi su modeli različiti, ali najčešći je onaj u kojem operator helikoptera osigurava pilote i „winchmene“ (osobe zadužene za vitlo u helikopteru kojim se spuštaju spašavatelji i podižu s ozlijeđenim), dok spašavateljski tim dolazi iz gorske službe spašavanja. To se pokazalo kao najučinkovitija kombinacija.

Spašavanje staraca iz snijegom zametenih sela

Kako riješiti problem poslodavaca i nedostatka vremena za obuke, s obzirom na to da HGSS djeluje volonterski?

Jedan od većih izazova jest nerazumijevanje za vrijeme koje moramo izdvojiti u situacijama koje je nemoguće smjestiti izvan radnog vremena. Nesreće se događaju usred radnog dana, nerijetko kada ljudi imaju svoje profesionalne obveze.

Većina poslodavaca ima razumijevanja i podržava svoje zaposlenike koji su članovi HGSS-a, ali postoje i slučajevi u kojima je teško uskladiti radne i spašavateljske obveze. Osim toga, specijalističke obuke i tečajevi traju i po nekoliko tjedana godišnje, pa spašavatelji često koriste svoj godišnji odmor kako bi sudjelovali u njima.

Naš je cilj ne nametati poslodavcima obveze, nego stvoriti okvir u kojem je društvena vrijednost HGSS-a prepoznata i podržana. To zahtijeva suradnju HGSS-a, MUP-a i drugih ministarstava. Prvi koraci su napravljeni, a vjerujemo da ćemo kroz izmjene propisa doći do stabilnijeg rješenja.

HGSS se bavi i zaštitom okoliša – od uklanjanja otpada do suzbijanja krivolova. Koliko je taj segment važan?

Godinama sudjelujemo u uklanjanju opasnog otpada iz dubokih jama i špilja – prirodnih rezervoara pitke vode, koje su desetljećima služile kao ilegalna odlagališta. Sudjelujemo u uklanjanju čeka krivolovaca, akcijama suzbijanja krivolova te spašavanju životinja s nepristupačnih stijena, iz jama i drugih teško dostupnih lokacija.

Te akcije možda nemaju dramatičnost klasičnog gorskog spašavanja, ali su iznimno važne za očuvanje prirodnog balansa. One pokazuju širinu javne uloge HGSS-a. Zaštita prirode i sigurnost ljudi dio su istog temeljnog zadatka – očuvanja prostora u kojem živimo.

Pročelnik HGSS-a Marko Andrić na svečanoj proslavi 75. godišnjice osnivanja HGSS-a

Postoje li još neki problemi koji otežavaju rad HGSS-a i kako ih riješiti?

Razumijevanje države za naš specifičan oblik funkcioniranja kao nevladine organizacije s javnim ovlastima ponekad stvara izazove. No u posljednje vrijeme napravljeno je više pozitivnih iskoraka, posebno u pogledu bolje upravne komunikacije i suradnje s nadležnim tijelima. To je smjer koji treba nastaviti jačati.

Ponekad je potrebno dodatno objasniti specifičnosti našeg rada – od zakonskog okvira i načina financiranja do našeg unutarnjeg ustroja i visokih standarda obuke. Sve su to elementi koji izravno utječu na našu operativnost.

S druge strane, javnost je prepoznala vrijednost HGSS-a i povjerenje koje smo godinama gradili. Na nama je da to povjerenje održimo. Za to nam treba snažna sinergija državnih tijela, lokalne samouprave te svih institucija i službi s kojima surađujemo. Kada sustav djeluje zajedno, sigurnost građana i učinkovitost spašavanja dugoročno rastu.

razgovor vodio: Željko Bukša u studenome 2025. godine

foto:

[HGSS](#)

*Tekst je napisan uz financijsku potporu Agencije za elektroničke medije temeljem Programa ugovaranja novinarskih radova u elektroničkim publikacijama

mojzagreb.info